

Wijk bij Duurstede, januari 2017

Geachte donateur,

Met veel plezier bieden wij u hierbij het excursieprogramma van de NKS Kenniscentrum voor Kasteel en Buitenplaats aan voor het jaar 2017.

Wederom zijn wij er weer in geslaagd u gevarieerde excursies te kunnen aanbieden. Op veler verzoek hebben wij meerdere ééndaagse excursies georganiseerd waarbij een lunch is inbegrepen. We hopen u weer in grote getale te mogen ontmoeten en zien uit naar uw inschrijvingen.

Met vriendelijke groeten en graag tot ziens bij de excursies,
Maja Hullegie en Ellen Verbeek
Excursiecommissie NKS

EXCURSIEPROGRAMMA 2017

SLOT HAAMSTED E

Datum:	Vrijdag 21 april 2017
Bestemming:	Slot Haamstede
Tijd:	12.00 uur-ca 18.00 uur
Lunch:	Hotel/restaurant Bom, Burgh-Haamstede
Afsluiting:	Hotel/restaurant Bom, Burgh-Haamstede
Kosten:	€ 55,-

Het oudste gedeelte van slot Haamstede stamt uit de tweede helft van de 13^e eeuw toen een lid van de familie Van Haamstede een rechthoekige woontoren en aangebouwde poorttoren bouwde. Graaf Floris V van Holland gaf Haamstede in 1299 aan zijn bastaardzoon Witte van Heemstede in leen. Na in 1455 eigenaar te zijn geworden liet de zeer rijke Brugse patriciër Lodewijk van Gruuthuuse, het kasteel vanaf 1468 aanzienlijk uitbreiden. Dit slot brandden 1525 grotendeels af en bleef als ruïne liggen. In 1608 werd alleen de ruïne van de oude woontoren door de toenmalige eigenaar Jacob van den Eynde weer opgebouwd en werd er aan beide zijden een toren aan toegevoegd. In 1679 ging het slot over naar het regentengeslacht Mogge en in de 18^e eeuw vervolgens naar de familie Van der Lek de Clercq. De erfgenamen van de familie van der Lek de Clercq verkochten in 1981 Haamstede aan de Vereniging Natuurmonumenten, maar met behoud van het recht op gebruik van het kasteel. Het slot werd diverse keren, waaronder in 1888 en in 1973, grondig gerestaureerd. Slot Haamstede is zeer beperkt opengesteld en alleen tijdens bijzondere gelegenheden. Tijdens deze excursie krijgt u meer te zien dan alleen de bijzondere ridderzaal.

Ontvangst in Hotel/restaurant Bom om 12.00 uur met koffie of thee. *Om 12.30 uur* gaan we lunchen. Vervolgens gaan we *om 13.15 uur* lopend naar **Slot Haamstede** waar we worden ontvangen door een lid van de familie van der Lek de Clerq. We starten *om 13.30 uur* met een diavoorstelling over Slot Haamstede en worden vervolgens rondgeleid door het Slot. De rondleiding is *van 14.00 – 14.45 uur*. Daarna maken we *van 15.00- ca 16.00 uur* onder leiding van een medewerker van Natuurmonumenten een wandeling door het Slotbos.

We brengen ook nog een bezoek aan de Hervormde Kerk dat tegenover het Slot is gelegen. We worden rondgeleid *van 16.15-16.45 uur*. De kerk stamt uit 1506 en is gebouwd in laatgotische stijl.

Na afloop gaan we terug naar Hotel/restaurant Bom om gezamenlijk te genieten van een drankje en hapje.

Bereikbaarheid: Burgh-Haamstede is bereikbaar per openbaar vervoer.
Hotel/restaurant Bom: Noordstraat 2, 4328 AL Burgh-Haamstede
Slot Haamstede: Ring 2, 4328 AE Burgh-Haamstede
Hervormde Kerk: Ring 1, 4328 AL Burgh-Haamstede
Parkeren: Volg borden P-centrum. **Op de Scheepswerfstraat achter De SPAR** bevindt zich een ruim parkeerterrein. U kunt hier gratis parkeren. **Bij het Slot is geen parkeergelegenheid.**
Meer informatie op: www.natuurmonumenten.nl/natuurgebied/slot-haamstede
www.hervormdhaamstede.nl/pages/kerkgebouw.html

KASTEEL NEDERHOVEN én KASTEEL ALDENGHOOR

Datum: Vrijdag 19 mei 2017 en zaterdag 2 september 2017
Bestemming: Kasteel Nederhoven en Kasteel Aldenghoor
Tijd: 10.30 uur – ca 17.00 uur
Lunch: In Brasserie 't Koetshuys op het terrein van Kasteel Aldenghoor
Afsluiting: Borrel in Brasserie 't Koetshuys
Kosten: € 62,50

De familie Van Basten Batenburg en mw. Helwegen van kasteel Aldenghoor zijn zo vriendelijk geweest om hun kasteel 2x voor de donateurs van de NKS open te stellen, te weten op vrijdag 19 mei en op zaterdag 2 september. Indien u geïnteresseerd bent in deze excursie kunt u dus uw voorkeur voor of 19 mei of 2 september aangeven.

KASTEEL NEDERHOVEN

Het huidige kasteel Nederhoven, een leengoed van het graafschap Horn, is omstreeks 1614 gebouwd door leden van de familie Lövenich genaamd Van Nederhoven. Het vierkante landhuis bevat twee bouwlagen boven een kelder en wordt afgedekt door een schilddak. In de buitenmuur zijn nog restanten van de voorafgaande bebouwing zichtbaar in de vorm van zware steunberen. Het door een gracht omgeven kasteelterrein is sinds 1864 in bezit van de familie Dahmen en wordt momenteel bewoond door de familie van Basten Batenburg-Dahmen. Het kasteel is normaal gesproken niet toegankelijk voor bezichtiging.

KASTEEL ALDENGHOOR

De oorsprong van Kasteel Aldenghoor is niet duidelijk, en moet worden onderscheiden van het nabijgelegen en oudere kasteel Ghoor of Nienghoor. Van de familie Van Ghore kwam de hof Alden Ghore in 1381 aan de familie Van den Bongard in het bezit was van een hof Alden Ghore. In de 15^e eeuw ging het hof weer over naar een tak van de familie van Ghoor, die de hof hebben uitgebouwd tot een kasteel. Van het oorspronkelijke kasteel is alleen nog de uit baksteen en mergel opgebouwde centrale ronde toren met zware muren overgebleven. Het rechthoekige hoofdgebouw met de vier hoektorentjes aan de westzijde stamt uit ca. 1700 terwijl de lagere zuidvleugel in de eerste kwart van de 18^e eeuw werd gebouwd. In de eerste helft van de twintigste eeuw werd het kasteel als klooster gebruikt door de zusters Ursulinen en later de missionarissen van Mill Hill. Sinds de jaren '80 wordt het kasteel weer particulier bewoond.

Ontvangst op kasteel Nederhoven om 10.30 uur met koffie of thee. Vervolgens maken we onder leiding van de heer en mevrouw Van Basten Batenburg een rondleiding door dit kleinste kasteeltje van Nederland. Na deze rondleiding begeven we ons op eigen gelegenheid naar **kasteel Aldenghoor** alwaar vanaf 12.15 uur in de op het terrein van het kasteel gelegen Brasserie Het Koetshuys een lunch wordt geserveerd. Na de lunch volgt, onder leiding van een gids, een rondleiding door het kasteel Aldenghoor. Na afloop nodigen wij u uit om in de naastgelegen Brasserie 't Koetshuys onder het genot van een borrel de dag af te sluiten.

Bereikbaarheid: Uitsluitend bereikbaar per auto.
Kasteel Nederhoven: Nieuwstraat 65, 6099 AA Beegden
Kasteel Aldenghoor: Kasteellaan 9, 6081 AN Haelen
Parkeren: Beide kastelen zijn goed bereikbaar per auto; parkeergelegenheid bij kasteel Nederhoven op het terrein; bij kasteel Aldenghoor in de directe omgeving.
Meer informatie op: www.landgoednederhoven.nl en <http://www.kasteelaldenghoor.nl>

KASTEEL ROSENDAEL

Datum: Zaterdag 10 juni 2017
Bestemming: Kasteel Rosendael, Arnhem
Tijd: 13.15 uur – ca 17.00 uur
Afsluiting: Borrel in de Oranjerie van het kasteel
Kosten: € 45,--

Het in een dal gesitueerde Kasteel Rosendael was vanaf de 14^e eeuw een van de belangrijke landsheerlijke kastelen van de graven, later hertogen van Gelre. Het kasteel bestond rond 1400 uit een door grachten omgeven imposante rechthoekige burcht. Centrum was de thans nog aanwezige ronde donjon. Het kasteel bleef een van de belangrijkste

residenties van de hertogen en speelde een rol in de Gelders-Bourgondische oorlogen. Vanaf 1516 werd het sterk vervallen kasteel levenslang verpand aan Gerrit van Scherpenzeel, die het heeft hersteld maar ook verkleind. Vervolgens werd het kasteel in 1615 door de familie Van Dorth met behoud van de donjon ingrijpend veranderd. herbouwd. De huidige vorm kreeg Rosendaal bij de modernisering van het kasteel in de jaren 20 van de 18^e eeuw door de familie Torck. Zij omgaven het kasteel door bijzondere tuinen waaraan de cascade en bijzondere tuinkoepel nog herinneren. Deze tuinen werden rond 1830 in landschapsstijl veranderd. De huidige indeling kreeg Rosendaal pas onder het echtpaar Van Pallandt-Torck rond 1860. waarbij de thans nog aanwezige bedriegertjes werden aangelegd. De Van Pallandts bleven tot 1977 eigenaar. De door Geldersch Landschap en Kasteelen sinds 1977, uitgevoerde restauratie en herinrichting zorgde ervoor dat de donjon zijn achttiende-eeuwse uiterlijk weer terugkreeg.

Ontvangst om 13.15 uur met koffie of thee en wat lekkers in Oranjerie van kasteel Rosendaal. Vervolgens maken we vanaf ca 14.15 uur onder leiding van een gids een rondleiding door het kasteel en tuin. Na afloop nodigen wij u uit om in de Oranjerie onder het genot van een borrel de dag af te sluiten.

Bereikbaarheid: Rosendaal 1, 6891 DA Rozendaal. Het kasteel is zeer goed bereikbaar per auto. Er is voldoende parkeergelegenheid in de dichte nabijheid van het kasteel. Per openbaar vervoer goed bereikbaar met trein en bus.

Meer informatie op: www.glk.nl/landschap-kastelen/kastelen/kasteel-rosendaal

HAVEZATE SCHOONHETEN

Datum: Vrijdag 16 juni 2017
Bestemming: Havezate Schoonheten
Tijd: 13.30 uur- ca 17.30 uur
Afsluiting: Borrel in Restaurant De Kruidentuin, Marienheem
Kosten: € 50,-

Met de aanleg van het landgoed werd begin 17^e eeuw begonnen door Hendrik Bentinck en voltooid met de bouw van het huidige landhuis door zijn zoon Eusebius Borchard rond 1650. Op grond van deze nieuwe adellijke behuizing werd de familie Bentinck toegelaten tot het Ridderschap en Staten van Overijssel. Via vererving bleef dit huis tot op heden binnen de familie Bentinck. Inmiddels wordt het bewoond door de tiende generatie.

Dat relatief kleine landhuis zonder verdieping uit het midden 17^e eeuw werd in 1892 verhoogd met een extra bouwlaag. Het interieur heeft ondanks de verbouwingen nog een groot aantal bijzondere kenmerken uit tweede helft van de 17^e eeuw. De hoger gelegen Zaal heeft een monumentale classicistische schouw en een houten plafond, dat op zeer decoratieve wijze is beschilderd. De poort en de beide bijzondere gebogen bouwhuizen dateren uit de tweede helft van de 18de eeuw. De buitenplaats is niet opengesteld voor publiek.

Ontvangst vanaf 13.30 uur wordt u door de NKS opgewacht bij de hoofdingang van Havezate Schoonheten. We verzamelen daar om vervolgens gezamenlijk naar binnen te gaan naar de Grote Zaal.

Het welkomstwoord en de inleiding van 14.00 uur-15.00 uur zal worden gegeven door dhr. W. Hoogeland. Hij is directeur van de Stichting Archiveriaat Bentinck-Schoonheten en de auteur van het boek 'Schoonheten & de Bentincks', Geschiedenis van landgoed, havezate en bewoners.

Hierna vind de rondleiding door huis en tuin plaats van ca 15.00 uur- 16.30 uur. We splitsen op in twee groepen. De ene groep zal worden rondgeleid door het Huis o.l.v. dhr. Hoogeland. De andere groep gaat naar de tuin en wordt rondgeleid door Mevr. Bentinck. Na 45 minuten gaan de beide groepen wisselen. Er is ook nog gelegenheid om, indien gewenst, eerdergenoemd boek over Schoonheten aan te schaffen. Na de rondleiding begeven we ons op eigen gelegenheid naar Restaurant de Kruidentuin voor een afsluitend drankje met hapje. Van havezate Schoonheten naar het restaurant is het ca. 10 minuten met de auto.

Bereikbaarheid: Uitsluitend bereikbaar per auto.
Havezate Schoonheten: Schoonhetenseweg 56, 8111 PV Heeten (Gemeente Raalte)
Parkeren bij havezate Schoonheten in de directe omgeving.

Restaurant de Kruidentuin: Hellendoornseweg 1, 8106 AH Marienheem

Meer informatie op : rijksmonumenten.nl/monument/384365/schoonheten:-hoofdgebouw/heeten

LANDGOED MENSINGE

Datum:	Zaterdag 24 juni 2017
Bestemming:	Landgoed Mensinge
Tijd:	10.30 uur – ca 17.00 uur
Lunch:	In De Landskeuken op het Landgoed Mensinge
Afsluiting:	Borrel in Brasserie De Wensinghof, Roden
Kosten:	€ 60,--

Het huis komt in 1381 in de bronnen voor als Mensinghe-goet. Het is niet duidelijk of het al een versterkt huis was. In de loop van de eeuwen was het in handen is van verschillende Drentse families. Vanaf 1485 is Mensinge in handen van de machtige Groningse jonker Onno van Ewsum, die het gebruikte als een soort buitenverblijf, maar het had wel militaire betekenis. In de strijd met de Groningers werd het huis namelijk tweemaal geplunderd en vernield. In 1540 werd het huis Mensinge ingrijpend verbouwd. In 1721 kocht Ida Ripperda, weduwe van Onno van Ewsum, een verre nazaat. Zij liet bij een verbouwing het rechtergedeelte van het huidige huis aan het oudere linkerdeel toevoegen. Haaks op het hoofdhuis verrezen twee lagere vooruitstekende vleugels. Aan het eind van 18de eeuw kwam Mensinghe aan de familie Kymmell. Deze familie heeft grote stukken woeste grond ontgonnen. In 1985 werd de havezate door de familie Kymmell verkocht aan de gemeente Roden en is het op afspraak voor groepen te bezichtigen.

Ontvangst om 10.30 uur met koffie of thee en wat lekkers in De Landskeuken op het Landgoed Mensinge. Vervolgens maken we onder leiding van een gids een rondleiding door de Havezate. Daarna wordt een lunch geserveerd, wederom in De Landskeuken. Na de lunch volgt, ook onder leiding van een gids een wandeling door het bos van Landgoed Mensinghe waarna we gezamenlijk naar de Catharinakerk in Roden lopen. In deze kerk wordt de geschiedenis van dit intieme kerkje verteld. Na afloop nodigen wij u uit om in de naastgelegen Brasserie De Wensinghof onder het genot van een borrel de dag af te sluiten.

Bereikbaarheid: Mensingeweg 7, 9301 KA Roden. Uitsluitend bereikbaar per auto. Er is voldoende parkeergelegenheid in de dichte nabijheid van het landgoed en de kerk. Indien u toch van het openbaar vervoer gebruik wilt maken, wijzen wij u erop dat het landgoed vanaf station Assen slechts per belbus bereikbaar is.

Meer informatie op: www.mensinge.nl

Overige informatie:

- **Opgave via www.kastelen.nl/nksexcursies2017.php of via de site: www.kastelen.nl Menu: Excursies / Programma (mocht u niet over internet beschikken dan kunt u een brief sturen met uw naam, naam introducee, geboortejaren, adres, telefoonnummer, eerste voorkeur, tweede voorkeur en eventueel een derde voorkeur. U kunt uw opgave sturen naar: Nederlandse Kastelentichting, Postbus 123, 3960 BC Wijk bij Duurstede.**
- U kunt deelnemen aan 2 excursies en 3 voorkeuren opgeven. Iedere begunstiger kan maximaal één introduc e(e) meenemen. Aanmelding is mogelijk tot 1 maart. De indeling geschiedt op volgorde van binnenkomst van de aanmelding.
- Na indeling ontvangt u van ons een bevestiging. U bent echter pas van deelname verzekerd na ontvangst door ons van het voor de excursie verschuldigde bedrag.
- Wij wijzen u er met nadruk op dat bij  lle excursies sprake is van veel lopen en trap(pen) beklimmen en deze niet rolstoeltoegankelijk zijn.
- Voor deelnemers aan de excursies van de NKS is een reis-ongevallenverzekering afgesloten.